

PRED SUDOM REČENO DA JE ŠEŠELJEV GOVOR U ZVORNIKU IZAZVAO INCIDENTE

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

No, Šešelj tvrdi da je taj govor održan godinu dana pre izbijanja rata i da „nije uticao“ na dešavanja u istočnoj Bosni.

Bošnjak koji je bio zatočen u srpskim logorima izjavio je ove sedmice pred Tribunalom kako je govor koji je Vojislav Šešelj pre rata održao u gradu Zvorniku (istočna Bosna) „izazvao više etničkih incidenata“.

Zaštićeni svedok VS1013 rekao je i da nije lično bio u prilici da čuje taj govor, ali da su mu „mnogi ljudi govorili o njemu, jer je bio šokantan“.

„Nisam ni slutio da će rat početi u Zvorniku. Međutim, sećam se da sam nakon tog govora čuo da su se dogodili incidenti“, rekao je svedok.

U optužnici se navodi da je Šešelj, kao lider Srpske radikalne stranke (SRS), „zastupao i ohrabrivao stvaranje homogene 'Velike Srbije'“. Šešelj se tereti i zbog toga što je, u periodu od 1991. do 1993., držao „zapaljive govore u medijima, tokom javnih dešavanja i prilikom obilazaka dobrovoljačkih jedinica i ostalih srpskih snaga u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, podstičući te formacije da čine zločine“.

Tužilaštvo tvrdi da je takav govor održao i prilikom jednog okupljanja u martu 1992., te da je time doprineo proterivanju ne-Srba iz Zvornika. „Očistićemo Bosnu od pagana i pokazati im put koji će ih odvesti na istok, gde i pripadaju“, navode se njegove reči.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Šešelj je priznao da je održao taj govor, ali je rekao da se to dogodilo 1991. – što je svedok potvrdio – i da njegove reči „nisu mogle da utiču na stvari koje su se dogodile godinu dana kasnije“.

Prema navodima iz optužnice, srpske snage su – zajedno sa dobrovoljcima koji su nazivani „šešeljevcima“ – u aprilu 1992. preuzele kontrolu nad Zvornikom. Nakon toga je više stotina nesrpskih civila bilo pritvarano, tučeno, mučeno i ubijano u fabrici obuće Standard, fabrici Ciglana, na farmi Ekonomija, u zgradi Novi izvor i u Domu kulture Čelopek.

Svedok je rekao da je, nakon što je pokušao da ode iz Zvornika, 4. maja iste godine bio zarobljen i odveden u fabriku obuće Standard.

„Zapravo su u tom objektu postojale dve grupe srpskih dobrovoljaca: dobrovoljci iz Loznice, i oni iz jedne jedinice iz grada Kraljeva, o kojoj su svi srpski stražari govorili kao o 'šešeljevcima', ali su nas tukli samo loznički dobrovoljci“, kazao je.

„Bilo je zaista stravično. Dolazili bi po nekoliko puta dnevno i tukli nas na jezive načine. Mene su jednom tukli gajtanom za struju po nogama, sve dok se nisam srušio na pod.“

Posle nekoliko dana su svi zarobljenici bili prevezeni na farmu Ekonomija, nakon čega su svedoku nastupili „najgori trenuci u životu“. Po njegovim rečima, i šešeljevci su – zajedno sa lozničkom grupom i ostalim vojnicima – sudelovali u mučenjima na farmi.

„Tukli su me drvenom palicom po leđima dok se nije slomila, zbog čega ni danas gotovo da ne mogu da koristim levu ruku“, rekao je.

Svedok je rekao i da je slučajno čuo razgovore svojih porobljivača, zbog čega može da kaže da je njihov lider bio Vojvoda Čele. „Postojao je i major zvani Toro i nekoliko dobrovoljaca, koje znam samo po imenima“, dodao je.

„Vojvoda Čele je bio najgori. Jedne večeri nas je sve svukao i rekao nam da se pomolimo Isusu kao Srbi. Te noći je pretukao nekoliko ljudi, a jedan stariji čovek je i umro od posledica tih batina.

„Želeo je sve da nas pobije, ali se pojavio jedan vojni zvaničnik i rekao da su mu potrebni snažni ljudi za radove.“

Šešelj je pak priložio izjavu Miroslava Vukovića, poznatijeg kao Vojvoda Čele, koji poriče iznete optužbe. „U vreme tih zločina nisam ni bio u Zvorniku, i nimalo nisam odgovarao svedokovom opisu“, kaže se u izjavi.

Svedok je rekao i da je zaključio da su šešeljevci zaista bili iz SRS-a, jer je video da Major Toro drži „crnu kožnu vojnu ispravu sa zlatnim ili srebrnim natpisom 'SRS?'“.

Šešelj je pak rekao kako nikada nisu postojale crne članske karte SRS-a.

Okrivljeni se pozvao i na svedokovu izjavu iz 1993., u kojoj se šešeljevci pominju kao „nepoznati dobrovoljci“, i optužio ga da je instruiran od strane Bošnjačke tajne službe AID. Svedok je odgovorio kako je dao mnogo izjava, ali da je jedna data Međunarodnom krivičnom tribunalu za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) „najpotpunija“.

Šešelj je pročitao i nekoliko izjava iz 1992., u kojima se svedok zalagao za „hapšenje raznih srpskih paravojnih formacija, koje su u to vreme slobodno vršljale Zvornikom“.

Suđenje će biti nastavljeno iduće sedmice, svedočenjem zaštićenog svedoka VS1015.

Denis Džidić je obučeni izveštač IWPR-a iz Sarajeva.

Focus: Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/pred-sudom-receno-da-je-seseljev-govor-u>